

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway
grants

Gmina przyjazna rowerzystom

Zielone wiaty przystankowe i ścieżka pieszo-rowerowa to kolejne z wielu inwestycji - obok ogrodów deszczowych i zielonych wysp - które powstaną w Czechowicach-Dziedzicach dzięki temu, że pozyskały one środki na projekt „Z zapalem przeciw zmianom klimatu - zielono-niebieska infrastruktura w Gminie Czechowice-Dziedzice”.

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Czechowice-Dziedzice znalazły się w elitarnym gronie 19 miast i gmin w Polsce, którym udało się pozyskać środki z funduszy norweskich na realizację projektów łagodzących skutki zmian klimatycznych oraz adaptację do nich. Dzięki sięgającemu blisko 10 milionów złotych dofinansowaniu, na terenie gminy zrealizowane zostaną inwestycje w zakresie tzw. zielono-niebieskiej infrastruktury, które ugruntują wizerunek Czechowic-Dziedzic jako miasta przyjaznego środowisku i mieszkańcom, intensywnie poszerzającego swoje tereny zielone i rekreacyjne oraz działającego na rzecz większej retencji i praktycznego gospodarowania wody deszczowej na swoim obszarze. Proekologiczne i - przy okazji - przeciwpowodziowe skutki tych działań są nie do przecenienia.

Odpowiednio zaplanowane zadania inwestycyjne nie tylko wydatnie przyczynią się do zwiększenia obszarów biologicznie czynnych na terenie gminy, ale także pomogą zagospodarować dla mieszkańców i przysposobić do funkcji śródmiejskich - z zachowaniem właściwej integracji z naturalnym otoczeniem - nowe tereny, niektóre niemal w ścisłym centrum miasta. Zielone wiaty przystankowe, nowa ścieżka pieszo-rowerowa łącząca centrum miasta z jego południowymi osiedlami, a także śródmiejskie ogrody deszczowe i „zielone” wyspy pozwolą mieszkańcom korzystać z nowoczesnej, miejskiej infrastruktury komunikacyjnej i rekreacyjnej, umiejętnie wzmacniającej i akcentującej walory przyrodnicze tego jeszcze niedawno typowo przemysłowego miasta.

Z zapalem dla klimatu

Tak samo, jak nowoczesność w budownictwie i urbanistyce od pewnego czasu nie oznacza już miast wyłącznie z betonu, asfaltu, szkła i stali, tak w dobie postępującej degradacji środowiska i zachodzących zmian klimatycznych, coraz więcej mówi się o konieczności stawiania na alternatywne, ekologiczne środki transportu. Dramatycznie szybko topniejące lodowce i kurczące się zasoby wód śródlądowych, w połączeniu z tzw. suszą hydrologiczną pokazują, że powstrzymanie efektu cieplarnianego na świecie to już dziś nie jakiś ekologiczny wymysł, ale absolutna konieczność. I choć wpływ małych organizmów miejskich na ten stan rzeczy wydaje się być w skali globu niewielki, to przeciwdziałanie efektowi tzw. miejskiej wyspy ciepła już na poziomie gmin jest działaniem, które może przynieść wiele wymiernych korzyści. Zarówno dla klimatu, jak i bezpośrednio dla samych mieszkańców.

Z zapalem w takie działania zaangażowały się Czechowice-Dziedzice, dzięki czemu już dziś można powiedzieć, że stają się prawdziwym miastem z dobrym klimatem. Zwłaszcza dla mieszkańców, którzy dzięki pozyskaniu przez gminę funduszy norweskich i projektowi realizowanemu w ścisłej współpracy z INTBAU Norge - stowarzyszeniem norweskich architektów wspierającym tworzenie lepszych miejsc do życia, w zgodzie ze środowiskiem naturalnym - mogą się cieszyć nowatorskimi inwestycjami.

Spaliny, smród, hałas

Choć samochód jest dla wielu osób wygodnym środkiem transportu, nie zawsze musimy z niego korzystać. Tysiące samochodów na drogach oznaczają kłopoty dla środowiska - i dla naszego zdrowia. Generują zanieczyszczenie, powodują hałas i korki. Stanowią duży odsetek emisji gazów cieplarnianych. Poza tym, taki sposób przemieszczania się oznacza najczęściej brak ruchu fizycznego. Autem jednak podjeżdża się pod sam dom, pracę, szkołę czy sklep...

Następna wada korzystania z samochodu to wysokie koszty eksploatacji - od droższego paliwa, przez koszty napraw, po liczne opłaty. I wreszcie narastający problem ze znalezieniem wolnego miejsca parkingowego. Jeśli jednak całkowita rezygnacja z korzystania z samochodu na co dzień jest niemożliwa, spróbujmy zostawić go chociaż od czasu do czasu.

Pieszko, autobusem...

Warto spróbować przetrząsnąć się na alternatywne środki transportu. Najprostszym z nich jest... chodzenie pieszo, które jest zbawienne dla naszego zdrowia i kondycji. Gdy jednak do szkoły czy pracy jest nieco dalej, wtedy warto wybrać komunikację zbiorową - kolejową lub autobusową. Poza zmniejszeniem liczby aut na drogach, zaledwie przemieszczania się komunikacją publiczną są również niższe koszty oraz korzyści dla zdrowia - wszak na dworzec czy przystanek idzie się przeważnie pieszo.

W Czechowicach-Dziedzicach niewątpliwie stawia się na komunikację zbiorową. Można wygodnie udać się pociągiem niemal w całą Polskę - i nie tylko. Przez miasto przebiegają linie kolejowe w kierunku Katowic i Zwardonia (i dalej na Słowację) oraz Krakowa i Zebrzydowic (i dalej do Czech i na południe Europy), jest to zatem znakomity węzeł komunikacyjny, stwarzający niemal nieograniczone możliwości podróżowania po kraju (i nie tylko) bez samochodu. Tym bar-

dziej cieszy realizowana aktualnie gruntowna przebudowa stacji kolejowej, wyposażonej już obecnie w nowoczesny system sterowania ruchem, jak również remont zabytkowego budynku dworca. Podróżowanie koleją będzie niewątpliwie przebiegać jeszcze szybciej, wygodniej i bezpieczniej.

Natomiast przemieszczając się na terenie gminy warto stawiać na komunikację autobusową, którą zapewnia dla mieszkańców Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej w Czechowicach-Dziedzicach, realizujące połączenia także do Bielska-Białej i gminy Jasienica. W taborze PKM znajdują się między innymi autobusy elektryczne, jak również pojazdy hybrydowe. Kilka lat temu gmina gruntownie przebudowała dworzec autobusowy, stale inwestuje się również w nowoczesne rozwiązania, w tym dynamiczny system informacji pasażerskiej, jak również w rozbudowę systemu zarządzania flotą.

Przystanek edukacyjny

Nie tylko jednak same autobusy mogą być przyjazne środowisku. W ramach projektu „norweskiego” w Czechowicach-Dziedzicach powstaną wspomniane już zielone wiaty autobusowe, w których ściany wkomponowana zostanie roślinność. Jedną z wiat, która powstanie przy Centrum Edukacji Ekologicznej, ma ponadto pełnić funkcje edukacyjne, które pozwolą każdemu odwiedzającemu kompleks zobaczyć i zrozumieć, na czym polega retencja wody deszczowej przez zielone dachy i fasady oraz tzw. ogrody deszczowe w gruncie i... w pojemnikach.

O innych metodach zwiększania retencji wody deszczowej będzie można się dowiedzieć w samym CEE, na którego terenie już teraz retencjonuje się wodę w Dolinie Potoku Czechowickiego, gdzie wciąż rozbudowywany jest system pokazowych piętrzeń i rozlewisk wody opadowej z odpowiednio dobraną roślinnością, pełniący funkcje retencyjne, absorpcyjne i infiltracyjne. Jest on ściśle powiązany z promocją i ochroną lokalnej bioróżnorodności oraz - przede wszystkim - działaniami edukacyjnymi. W ramach projektu „norweskiego”, dodatkowo planuje się tu powstanie m.in. ogrodu deszczowego. Będzie tu można zobaczyć, jak skutecznie „łapać” i umiejętnie zagospodarowywać wodę deszczową, a oprócz wiedzy, na warsztatach organizowanych przez CEE mieszkańcy będą mogli posiłkować się umiejętnościami m.in. w zakresie zakładania przydomowych ogrodów deszczowych i łąk kwietnych oraz budowania naturalistycznych stawów retencyjnych, infiltracyjnych i niecków retencyjnych czy roślinnych wysp filtracyjnych.

Wskakujemy na rower!

Szczególnie przyjazne dla środowiska i zdrowia jest przemieszczanie się rowerem. Możemy nim pokonać więcej kilometrów niż pieszo, nie emitujemy spalin, unikamy problemu z parkowaniem, nie płacimy za paliwo, a zyskujemy kondycję i naładowanie własnych „akumulatorów”. Regularna jazda na rowerze wpływa ponadto korzystnie na nasze samopoczucie i zdrowie. Nawet, jeśli jest to rower elektryczny.

Wprawdzie daleko nam do Norwegii - kraju, z którego inspirację, rozwiązania naukowe i infrastrukturalne oraz... środki do realizacji projektu czerpie Gmina Czechowice-Dziedzice, w którym aktywność fizyczna, komunikacja rowerowa i pojazdy elektryczne są dużo bardziej popularne, ale warto inwestować w tego typu metody poruszania się po mieście i je promować. Poza zdrowiem, niewątpliwym argumentem jest tutaj ekologia. W Norwegii nawet niektóre inwestycje drogowe realizuje się z rygiorem wyłącznego używania na placu budowy pojazdów i maszyn z napędem elektrycznym, ale w kraju, gdzie ogrom energii czerpie się z siły spadku wody i w którym już w roku 2021 źródła odnawialne pokrywały niemal 60 procent zapotrzebowania, wydaje się być to nieco łatwiejsze...

Powstaje ścieżka

Gmina Czechowice-Dziedzice zdecydowanie stawia na dogodną komunikację pieszą i rowerową. W ramach projektu „Z zapalem przeciw zmianom klimatu - zielono-niebieska infrastruktura w Gminie Czechowice-Dziedzice” powstaje między innymi nowa ścieżka pieszo-rowerowa pomiędzy ulicami Falistą i Bestwińską. Już niebawem blisko 300-metrowy trakt o szerokości 3,5 metra usprawni komunikację mieszkańców i wszystkich tych, którzy chcą bezpiecznie i w otoczeniu przyrody dojechać rowerem lub dojść pieszo z południowej części miasta do centrum. Inwestycja obejmuje także budowę miejsc postojowych oraz montaż słupów oświetleniowych i elementów małej architektury.

Przedsięwzięcie wpisuje się w ciągle poszerzanie oferty rowerowej gminy, która nie dalej, jak w ubiegłym roku opracowała zintegrowaną koncepcję rozwoju sieci ścieżek rowerowych na swoim terenie. Dokument stanowi podstawowy element procesu planowania rozwoju sieci rowerowej w gminie.

Już pod koniec listopada br. podpisane zostało porozumienie pomiędzy gminą a Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach, które pozwoli na budowę kładki dla pieszych nad drogą krajową nr 1 w rejonie ulicy Kopernika, co pozwoli wcielić jedno z wielu założeń tego opracowania. Kładka, która ma być gotowa do 31 grudnia 2023 roku, z powodzeniem służyć będzie również rowerzystom, chcącym bezpiecznie „pokonać” ruchliwą DK1 w drodze z centrum miasta na jego periferia, tereny wiejskie i najpiękniejsze tereny krajobrazowe, z licznymi urokliwymi ostojami leśnymi, rzekami i zbiornikami wodnymi.

Projekt „Z zapalem przeciw zmianom klimatu - zielono-niebieska infrastruktura w Gminie Czechowice-Dziedzice” jest współfinansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 (w ramach programu: „Środowisko, Energia i Zmiany klimatu”, obszar programowy: Klimat) oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (na podstawie umowy nr MFE-OG.07.03.01-12-0043/21-00 z dnia 26 listopada 2021 roku).